

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 143/05-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. augusta 2005 v senáte zloženom z predsedu Jána Mazáka a zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Alexandra Bröstla o sťažnosti B. T., bytom T., zastúpeného advokátkou JUDr. H. B., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 328/02 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo B. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 328/02 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Trenčín prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 328/02 konal bez zbytočných prietáhov.

3. B. T. priznáva finančné zadostučinenie 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Trenčín povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Trenčín je p o v i n n ý uhradiť B. T. trovy právneho zastúpenia 5 302 Sk (slovom päťtisícristodva slovenských korún) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. H. B., T., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 23. mája 2005 doručené podanie B. T., bytom T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. H. B., T., označené ako „*Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1/ Ústavy SR pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR*“. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 328/02 o žalobe o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol: „*Dňa 12. apríla 2002 predložil som Okresnému súdu v Trenčíne žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktorá je evidovaná pod číslom 14 C 328/02.*

Nehnutelnosti, ktoré sú predmetom sporu sú zapísané v evidencii nehnuteľností pre k. ú. D. S. na viacerých spoluvlastníkov. Ja ako navrhovateľ som väčšinový spoluvlastník a môj spoluvlastnícky podiel predstavuje 118/224. Zvyšujúca časť nehnuteľnosti je zapísaná na viacerých spoluvlastníkov, z ktorých niektorí sú na neznámom mieste a niektorí zomreli.

Pretože súd vo veci nekonal, dňa 19. 9. 2002, 3. 12. 2002 a 15. 1. 2003 som predložil súdu žiadosť o pokračovanie v konaní. Na moje žiadosti súd nereagoval.

Dňa 21. 2. 2003 som preto predložil súdu sťažnosť na prietahy v konaní.

Predsedníčka Okresného súdu v Trenčíne JUDr. M. T. mi oznámila, že je pravdou, že v predmetnej veci sa nekonalo plynulo a rýchlo, ale je to z objektívnych dôvodov, ktoré

spočívajú v nedostatočnom personálnom obsadení občianskoprávneho úseku Okresného súdu v Trenčíne.

Dňa 27. 5. 2003 ma súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý som uhradil v stanovenej lehote.

Dňa 18. 8. 2003 ustanovil súd opatrovníka žalovanej K. T., ktorá je na neznámom mieste.

Pretože súd vo veci nekonal, dňa 17. 12. 2003 som predložil ďalšiu žiadosť o pokračovanie v konaní.

Súd na moju žiadosť nereagoval a preto som dňa 10. 3. 2004 predložil súdu opakovanú sťažnosť.

V nadväznosti na túto sťažnosť bol vytyčený termín pojednávania na deň 5. 5. 2004.

Pojednávanie dňa 5. 5. 2004 bolo odročené s tým, že budú žiadané správy z Obecného úradu D. S., z archívov o dedičských konaniach po M. M. a bude nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru oceňovania nehnuteľností na skutočnosť, či sa dá parc. č. 449/1 reálne rozdeliť.

Napriek tomu, že od pojednávania uplynul 1 rok, súd nevykonal ani jeden z úkonov, pre ktoré pojednávanie odročil.

Dňa 21. 7. 2004 súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde v Trenčíne pod sp. zn. 7 C 507/02 o vrátenie daru.

Dňa 18. 11. 2004 som oznámil súdu, že navrhovateľ v konaní 7 C 507/02 zobral svoj návrh na začatie konania späť a súd konanie zastavil. Uznesenie o zastavení konania 7 C 507/02 nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 10. 2004. Súčasne som požiadal, aby súd pokračoval v konaní.

Pretože medzičasom sa mi podarilo získať dedičské rozhodnutie po M. M. a podarilo sa mi zistiť aj miesto pobytu jej dedičov, požiadal som podaním zo dňa 17. 12. 2004, aby súd prepustil, aby do konania namiesto M. M. rod. F. pristúpili na strane žalovaných jej deti H. M. a V. M. Súčasne som súdu predložil zmenu návrhu na začatie konania a požiadal som o pokračovanie v konaní.

Pretože súd na moju žiadosť vôbec nereagoval, listom zo dňa 3. 2. 2005 som opätovne podal žiadosť o vytyčenie termínu pojednávania a dňa 10. 3. 2005 som predložil predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní.

Listom zo dňa 29. 3. 2005 mi predsedníčka Okresného súdu v Trenčíne JUDr. M. T. oznámila, že zákonnú sudkyňu upozornila na nutnosť plynulého a rýchleho konania.

Ako vyplýva z horeuvedených skutočností, Okresný súd v Trenčíne vo veci 14 C 328/02 nekonal od podania žaloby t. j. od 12. 4. 2002 do 18. 8. 2003 (kedy ustanovil opatrovníka K. T.), teda takmer 16 mesiacov.

Napriek tomu, že rozhodnutie o ustanovení opatrovníka nadobudlo právoplatnosť najneskôr koncom mesiaca septembra 2003, okresný súd vo veci nekonal a prvé pojednávanie v predmetnej veci vytýčil až na deň 5. 5. 2004.

Dňa 18. 11. 2004 som súdu predložil právoplatné rozhodnutie o skončení konania 7 C 507/02.

Aj keď dôvod na prerušenie konania odpadol, súd vo veci nekoná do dnešného dňa, teda viac ako pol roka.“

Na základe uvedeného skutkového stavu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„1) Základné právo B. T. upravené v článku 48 Ústavy SR bolo postupom Okresného súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 328/02 porušené.

2) Okresnému súdu v Trenčíne sa prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

3) Súd priznáva B. T. finančné odškodnenie sumou 20.000,- Sk.

4) Sťažovateľovi súd priznáva náhradu trov konania sumou 5.800,- Sk, ktorú je Okresný súd v Trenčíne povinný zaplatiť na účet JUDr. H. B. advokátky v Trenčíne, vedený vo VÚB Trenčín, do dvoch mesiacov od tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a uznesením č. k. II. ÚS 143/05-9 z 8. júna 2005 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 19. júla 2005 právnu zástupkyňu sťažovateľa a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril aj k sťažnosti.

Právna zástupkyňa sťažovateľa v odpovedi na výzvu oznámila ústavnému súdu listom z 21. júla 2005 (doručeným ústavnému súdu 25. júla 2005), že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci sťažnosti.

JUDr. D. V. poverený výkonom funkcie predsedu okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti (sp. zn. Spr. 2046/05, doručenom ústavnému súdu 2. augusta 2005) uviedol: *„Návrh na začatie konania vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k tam špecifikovaným nehnuteľnostiam bol súdu doručený dňa 12. 4. 2002. Sťažovateľ je navrhovateľom a je vo veci od podania návrhu právne zastúpený advokátkou. Návrh smeruje proti 4 odporcom, pričom odporkyňa 2) je v návrhu označená len menom a priezviskom. Súdny poplatok z návrhu na začatie konania nebol pri podaní návrhu zaplatený.*

Dňa 6. 8. 2002 bolo súdu doručené písomné podanie navrhovateľa, ktorým navrhol, aby do konania na strane odporcov pristúpili ďalšie dve osoby. Ako dôvod uviedol, že odporcovia 3) a 4) nie sú dedičmi dvoch pôvodných spoluvlastníčiek dotknutých nehnuteľností (P. K. rod. F. a M. M. rod. F.), ako to uvádza v návrhu na začatie konania, ale len jednej z nich. Osoby, ktorých pristúpenie do konania navrhuje sú dedičmi pôvodnej spoluvlastnícky nehnuteľností M. M. rod. F., ktorá zomrela ešte v roku 1984. K návrhu na pristúpenie ďalších účastníkov do konania navrhovateľ nepripojil žiadne doklady, ktoré by jeho tvrdenia o právnom nástupníctve preukazovali.

V dňoch 20. 9. 2002, 3. 12. 2002 a 17. 1. 2003 boli súdu doručené žiadosti navrhovateľa o vytýčenie pojednávania vo veci.

Dňa 17. 3. 2003 bola sudkyňa predsedníčkou tunajšieho súdu upozornená písomne do spisu na prieťahy v konaní.

Dňa 22. 4. 2003 sudkyňa vyzvala právnu zástupkyňu navrhovateľa, aby súdu oznámila hodnotu predmetných nehnuteľností za účelom vyrubenia súdneho poplatku

z návrhu na začatie konania. Výzva bola právnej zástupkyňi navrhovateľa doručená dňa 28. 4. 2003.

Dňa 7. 5. 2003 bolo súdu doručené písomné podanie právnej zástupkyne navrhovateľa, ktorým súdu oznamuje hodnotu predmetných nehnuteľností s tým, že ich ocenenie bolo vykonané znaleckým posudkom, ktorý k podaniu doložila. Tento znalecký posudok bol vypracovaný dňa 28. 1. 1999.

Dňa 23. 5. 2003 sudkyňa vyzvala navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu na začatie konania v sume 2.945,- Sk. Výzva bola navrhovateľovi doručená dňa 29. 5. 2003 a jeho právnej zástupkyňi na vedomie dňa 27. 5. 2003.

Dňa 30. 5. 2003 boli súdu doručené kolkové známky v hodnote 2.945,- Sk, ktorými navrhovateľ zaplatil súdny poplatok z návrhu na začatie konania.

Dňa 12. 6. 2003 vyzvala sudkyňa právnu zástupkyňu navrhovateľa, aby oznámila dátum narodenia a posledné bydlisko odporkyne 2). Výzva bola právnej zástupkyňi navrhovateľa doručená dňa 17. 6. 2003.

Dňa 13. 6. 2003 predsedníčka tunajšieho súdu písomne upozornila sudkyňu do spisu, že vo veci bola podaná sťažnosť na prietahy v konaní na Ministerstvo spravodlivosti SR.

Dňa 1. 7. 2003 bolo súdu doručené písomné podanie, ktorým právna zástupkyňa navrhovateľa oznamuje, že odporkyňa 2) mala niekedy v 20. rokoch minulého storočia odísť do USA. Bližšie informácie o odporkyni 2) však nezistila.

Dňa 18. 8. 2003 sudkyňa vydala vo veci uznesenie č. k. 14C 328/02-30, ktorým odporkyni 2) ustanovila pre toto konanie opatrovníka

Dňa 19. 12. 2003 bolo súdu doručené písomné podanie právnej zástupkyne navrhovateľa, ktorým žiada vo veci vytýčiť pojednávanie.

Dňa 24. 3. 2004 vytýčila sudkyňa vo veci pojednávanie na deň 5. 5. 2004.

Dňa 5. 5. 2004 sa vo veci konalo pojednávanie, na ktorom predniesli svoje vyjadrenia navrhovateľ a odporcovia 1), 3) a 4). Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom doplnenia dokazovania vyžiadanim si rôznych správ a za účelom znaleckého dokazovania na skutočnosť, či možno predmetné nehnuteľnosti reálne rozdeliť.

Dňa 14. 5. 2004 si sudkyňa dala k nahliadnutiu pripojiť spis tunajšieho súdu sp. zn. 7 C 507/02, ktorý bol vedený o návrhu Ing. J. T. proti B. T. (sťažovateľ) na vrátenie daru - spoluvlastníckeho podielu na predmetných nehnuteľnostiach.

Dňa 21. 7. 2004 vydala sudkyňa uznesenie č. k. 14 C 328/02-40, ktorým konanie v predmetnej právnej veci prerušila až do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 7C 507/02 o vrátenie daru. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31. 8. 2004.

Dňa 21. 7. 2004 vyzvala sudkyňa právnu zástupkyňu navrhovateľa na predloženie dedičských rozhodnutí, z ktorých by vyplývalo, kto je dedičom po pôvodnej spoluvlastníčke M. M. rod. F.

Dňa 22. 11. 2004 právna zástupkyňa navrhovateľa požiadala o pokračovanie v konaní s tým, že konanie sp. zn. 7 C 507/02 bolo právoplatne zastavené.

Dňa 25. 11. 2004 si sudkyňa nechala vo veci pripojiť právoplatné rozhodnutie o zastavení konania sp. zn. 7 C 507/02.

Dňa 17. 12. 2004 právna zástupkyňa navrhovateľa opätovne požiadala o pokračovanie v konaní a doložila dedičské rozhodnutie v dedičskej veci po neb. M. M. rod. F.

Dňa 7. 2. 2005 požiadala právna zástupkyňa navrhovateľa o vytýčenie pojednávania vo veci.

Dňa 23. 3. 2005 upozornila predsedníčka tunajšieho súdu písomne sudkyňu do spisu, že navrhovateľ podal sťažnosť na prieťahy v konaní a vo veci je potrebné konať rýchlo a plynulo.

Dňa 3. 6. 2005 bolo do spisu doručené písomné podanie odporcu 1).

Dňa 17. 6. 2005 som z titulu poverenia vykonávať funkciu predsedu tunajšieho súdu sudkyňu písomne do spisu upozornil na jej povinnosť konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

Skutková a právna zložitosť sporu:

Pokiaľ ide o právnu zložitosť sporu som subjektívne toho názoru, že vec nieje právne zložitá, jedná sa o bežný návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Skutkovú zložitosť veci pokladám za vyššiu s ohľadom na skutočnosť, že jednu z podielových spoluvlastníčok nehnuteľností nemožno identifikovať a musel jej byť pre toto konanie ustanovený opatrovník, ako aj z toho dôvodu že medzi navrhovateľom a jeho otcom bol vedený spor o vrátenie daru - spoluvlastníckeho podielu na predmetných nehnuteľnostiach.

Prekážky postupu konania podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku:

Z predmetného súdneho spisu sp. zn. 14 C 328/02 som zistil, že vo veci sa vyskytla prekážka postupu konania, keď na tunajšom súde prebiehalo iné konanie, v ktorom sa riešila otázka, ktorá mohla mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní (§ 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku). Jednalo sa o konanie sp. zn. 7 C 507/02 o návrhu Ing. J. T. proti B. T. (sťažovateľ) na vrátenie daru - spoluvlastníckeho podielu na predmetných nehnuteľnostiach. Práve spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, ktorého vrátenia ako daru sa darca domáhal, je základným predpokladom aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa v konaní sp. zn. 14 C 328/02, nakoľko práve titulom svojho spoluvlastníctva využíva navrhovateľ svoje zákonné právo domáhať sa cestou súdu zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva.

Uvedená prekážka postupu konania trvala od 21. 7. 2004 (kedy bolo vydané rozhodnutie o prerušení konania sp. zn. 14 C 328/02) do 16. 10. 2004 (kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o zastavení konania sp. zn. 7 C 507/02), resp. až do 25. 11. 2004 (kedy si dala sudkyňa na základe oznámenia právnej zástupkyne navrhovateľa z 22. 11. 2004 pripojiť právoplatné rozhodnutie o zastavení konania sp. zn. 7 C 507/02).

Prieťahy, ktoré podľa názoru súdu spôsobil sťažovateľ:

Po oboznámení sa s obsahom predmetného súdneho spisu som toho názoru, že v danej veci spôsobil prieťahy konania aj sťažovateľ. Sťažovateľ ako navrhovateľ, hoci bol aj kvalifikovane od začiatku konania vo veci zastúpený advokátkou, nesplnil svoju zákonnú povinnosť a nezaplatil s podaním návrhu súdny poplatok z návrhu na začatie konania. Až na výzvu súdu oznámil hodnotu predmetu sporu, hoci znalecký posudok, ktorý použil na určenie hodnoty nehnuteľností bol vypracovaný viac ako 3 roky pred podaním návrhu na začatie konania a mohol ho tak mať navrhovateľ k dispozícii. Ani po výzve súdu na oznámenie hodnoty predmetu konania navrhovateľ sám od seba nezaplatil súdny poplatok z návrhu na začatie konania a preto musel byť na jeho zaplatenie vyzvaný súdom.

Za pochybenie navrhovateľa, ktoré malo vplyv na plynulosť konania považujem aj skutočnosť, že navrhovateľ v podanom návrhu na začatie konania neoznačil odporkyňu 2) riadne, tak ako to ukladajú ustanovenia § 42 v spojení s § 79 Občianskeho súdneho poriadku. V dôsledku tejto skutočnosti musel byť navrhovateľ súdom na doplnenie označenia odporkyne 2) vyzvaný.

Rovnako k plynulosti konania neprispel ani postup navrhovateľa, keď v návrhu na začatie konania neoznačil všetkých ostatných podielových spoluvlastníkov predmetných nehnuteľností. Pristúpenie ďalších účastníkov navrhol navrhovateľ až 6. 8. 2002, teda skoro 4 mesiace po podaní návrhu na začatie konania, pričom doklady preukazujúce právne nástupníctvo účastníkov navrhnutých na pristúpenie do konania predložil navrhovateľ až na výzvu súdu dňa 17. 12. 2004. Tu poukazujem aj na to, že pôvodná spoluvlastnícka nehnuteľnosť M. M., rod. F. zomrela ešte v roku 1984 a v roku 1985 bolo dedičské konanie po nej právoplatne skončené. Bolo teda v možnostiach navrhovateľa hneď pri podaní návrhu riadne určiť okruh všetkých účastníkov konania - podielových spoluvlastníkov predmetných nehnuteľností.

Prieťahy, ktoré boli spôsobené súdom:

Na základe opisu skutkového stavu som toho názoru, že vo veci možno konštatovať prieťahy spôsobené tunajším súdom za obdobie od 1. 7. 2003 (kedy navrhovateľ oznámil súdu svoje zistenia ohľadne identifikácie odporkyne 2), teda fakticky odstránil vadu svojho návrhu) do 21. 7. 2004 (vydanie uznesenia o prerušení konania). Aj keď sa v tomto období uskutočnilo vo veci pojednávanie, toto bolo odročené na neurčito, okrem iného za účelom doplnenia dokazovania znaleckým dokazovaním na možnosť reálneho rozdelenia predmetných nehnuteľností. Znalecké dokazovanie ale sudkyňa vo veci nenariadila. Rovnako pred vytýčením pojednávania sudkyňa nerozhodla o návrhu navrhovateľa na pristúpenie ďalších účastníkov do konania. Ak sudkyňa ich pristúpenie do konania pripustí, mali by byť títo v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vypočutí ešte pred nariadením znaleckého dokazovania. Takto musí potom sudkyňa pred nariadením znaleckého dokazovania vo veci vykonať ešte ďalšie pojednávanie, hoci bola možnosť najprv rozhodnúť o návrhu na pristúpenie ďalších účastníkov do konania a potom všetkých účastníkov vypočuť na jednom pojednávaní.

Prieťahy v konaní spôsobené súdom možno ďalej konštatovať aj v období od 25. 11. 2004 (kedy sudkyňa zistila, že konanie sp. zn. 5 C 507/02 bolo právoplatne zastavené) až doposiaľ.“

Okresný súd súčasne oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“, v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 14 C 328/02 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 61/98). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania v zásade považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu súdu vo veci.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (2) správanie účastníka konania a (3) postup samotného súdu.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 14 C 328/02 ide o žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Žaloby uvedeného typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Zhodne s názorom predsedu okresného súdu vyjadreným v jeho stanovisku možno konštatovať, že vec nie je právne ani skutkovo zložitá.

2. Ďalším kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietáhov v konaní okresného súdu vedeného pod sp. zn. 14 C 328/02, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania. Ústavný súd zistil, že sťažovateľ svojím správaním čiastočne prispel k spomaleniu konania, keď napriek kvalifikovanému právnenému

zastúpeniu v konaní pred okresným súdom nezaplatil súdny poplatok pri podaní žaloby, ale až na výzvu súdu, v žalobe dôsledne neoznačil všetkých účastníkov, čo si vyžiadalo ich postupné doplnenie a zmenu žaloby. Na uvedené správanie sťažovateľa poukázal vo svojom stanovisku aj predseda okresného súdu.

3. Tretím kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v označenom súdnom konaní, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu vo veci sp. zn. 14 C 328/02 zistil rovnaké skutočnosti, ako tie, ktoré so svojom stanovisku uviedol predseda okresného súdu

Sťažovateľ podal 12. apríla 2002 žalobu na okresnom súde, ktorý urobil prvý úkon až po jednom roku, keď 22. apríla 2003 vyzval právnu zástupkyňu žalobcu na oznámenie hodnoty nehnuteľností za účelom vyrubenia súdneho poplatku. Už z podanej žaloby bolo zrejmé, že žalovaná 2) sa nachádza na neznámom mieste a bude potrebné skúmať, či nie sú dané dôvody pre ustanovenie opatrovníka. V priebehu roku 2003 overoval okresný súd bydlisko žalovanej 2) a uznesením č. k. 14 C 328/02-30 z 18. augusta 2003 jej ustanovil pre konanie opatrovníka. Vo veci došlo k zmene zákonnej sudkyne, keď pôvodnou zákonnou sudkyňou bola JUDr. A. Z. a neskôr JUDr. M. J. Táto vo veci vytýčila pojednávanie na 5. máj 2004, čo znamená, že prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až po viac ako dvoch rokoch od podania žaloby. Uvedené pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom vykonania dôkazov. V konaní sa vyskytla zákonná prekážka postupu v období od 21. júla 2004 (keď okresný súd rozhodol o prerušení konania, pretože na okresnom súde bolo vedené konanie sp. zn. 7 C 507/02 o vrátenie daru, ktorého predmetom bol spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, ktorých zrušenie a vyporiadanie je predmetom konania sp. zn. 14 C 328/02) do 16. októbra 2004, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o zastavení konania vo veci sp. zn. 7 C 507/02. Od uvedeného dátumu do dňa rozhodnutia ústavného súdu okresný súd vo veci nevykonal žiadny úkon. Vo veci sa koná štvrtý rok, pričom za uvedené obdobie sa uskutočnilo jediné pojednávanie a dosiaľ neboli vo veci vykonané dôkazy, za účelom čoho bolo odročené na neurčito.

Existenciu prietáhov v konaní uznal vo svojom stanovisku aj predseda okresného súdu.

Ústavný súd so zreteľom na všetky uvedené skutočnosti konštatoval, že konanie okresného súdu vo veci sp. zn. 14 C 328/02 je poznačené zbytočnými prietáhmi ako celok. Preto ústavný súd rozhodol, že v uvedenom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy: „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.“

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

Ústavný súd v súlade so svojím rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby vo veci sp. zn. 14 C 328/02 ďalej konal bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ požadoval priznanie primeraného finančného zadost'učinenia 20 000 Sk, pričom svoju žiadosť odôvodnil tým, že: „*moja právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádzam mi spôsobila nielen majetkovú ale aj nemajetkovú ujmu.*

Moja ujma spočíva v tom, že ako väčšinový vlastník predmetnej nehnuteľnosti nemôžem túto nehnuteľnosť užívať a opravovať, nemôžem si vyriešiť moju bytovú situáciu, napriek tomu, že som väčšinovým spoluvlastníkom tejto nehnuteľnosti. Musím sa bezmocne pozeráť na to, ako nehnuteľnosť chátra a nemôžem si ju upraviť pre svoje účely, nemôžem si vylepšiť životný štandard, napriek tomu, že mám majetok, ktorý by mi to umožňoval.“

Vzhľadom na celkovú dobu nečinnosti okresného súdu v konaní vo veci sp. zn. 14 C 328/02 a zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu vrátane pozície sťažovateľa sprevádzanej pocitom neistoty, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 30 000 Sk sťažovateľovi za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Pri určení výšky primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý určuje spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho zastupovaním v konaní pred ústavným súdom advokátkou JUDr. H. B., ktoré vyčíslil sumou 5 302 Sk spolu za dva úkony právnej pomoci podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2005